

La Cambra revisa a l'alça el creixement del PIB, fins al 3,4% el 2024 i 2,7% el 2025

- El major dinamisme de la inversió i el consum privat, juntament amb la reducció dels tipus d'interès, impulsaran el creixement.
- El sector exterior es moderarà els propers trimestres a causa de la tendència global proteccionista i la desacceleració de la despesa turística.
- El sector TIC ha augmentat el seu pes en el VAB total els darrers anys, però ha de millorar l'important dèficit de professionals qualificats a Catalunya, començant per la formació.

Barcelona, 4 de febrer de 2025.- L'economia catalana creixerà un 3,4% el 2024 i un 2,7% el 2025 (quatre i tres dècimes més del previst en les projeccions anteriors, respectivament) **per la major contribució de la inversió i el consum privat**. Tot i això, persisteixen alguns riscos que podrien influir negativament els propers trimestres, entre els quals destaquen: una **política comercial aranzelària dels EUA** contra els productes de la UE (afectaria tant de forma directa a les exportacions catalanes, especialment en els sectors d'alimentació i automoció, com també de forma indirecta, ja que part de les exportacions catalanes de béns intermedis a Europa acaben als EUA); i l'**enquistament de la inflació dels serveis**, que dificultarien la reducció de tipus d'interès i la millora de la inversió.

Aquestes són les principals conclusions que s'extreuen de l'últim **Informe de Conjuntura Catalana del quart trimestre del 2024**, elaborat per la Cambra de Comerç de Barcelona i l'equip d'AQR-Lab de la UB.

El major dinamisme de la inversió i el consum privat justifiquen la revisió a l'alça de les previsions de creixement de l'economia catalana per al 2024

A curt termini, el perfil de creixement de **l'economia catalana s'hauria de moderar molt gradualment**, amb un creixement intertrimestral previst del **0,8% el quart trimestre del 2024 i el 0,6% el primer trimestre del 2025**, en part per una contribució més continguda del sector exterior.

En concret, la Cambra preveu que l'economia catalana creixi un 3,4% el 2024 i un 2,7% el 2025. Així, **Catalunya serà una de les economies europees que experimentarà un avenç més robust del PIB**. En aquest sentit, el ritme de creixement serà més del doble del que es preveu per a la zona euro, on les últimes previsions del BCE, del mes de desembre, estimen un creixement de la zona euro del 0,7% i de l'1,1% per al 2024 i el 2025, respectivament.

Els **factors principals que impulsaran el creixement econòmic** els propers trimestres seran **el consum privat** i la **inversió**, gràcies al vigor del mercat laboral, la millora progressiva dels tipus d'interès i el desplegament creixent dels fons Next Generation EU.

Previsions macroeconòmiques per a l'economia catalana 2024-2025

Taxes de variació interanuals, excepte taxa d'atur, en%. Font: Idescat (2023) i Grup de Recerca AQR-UB (2024 i 2025)

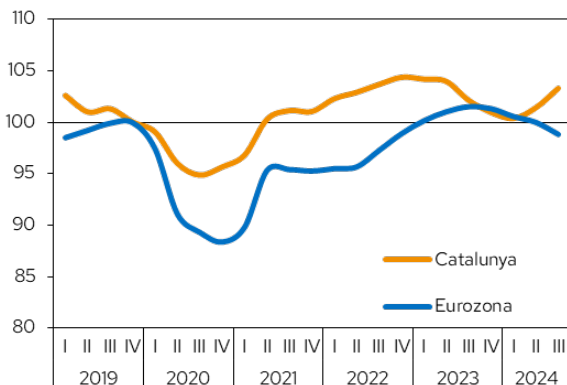
	2023	2024 (P)	2025 (P)
Producte Interior Brut	2,6	3,4	2,7
Consum Privat	1,9	3,1	2,3
Consum Públic	2,3	2,2	1,8
Formació Bruta de Capital	-0,7	3,4	3,0
Exportacions	7,1	2,8	3,0
Importacions	2,9	1,8	2,2
VAB agricultura	-17,6	2,6	0,8
VAB indústria	3,5	4,1	2,5
VAB construcció	1,8	2,2	2,1
VAB serveis	3,1	3,4	2,9
Índex Preus Consum (base 2021)	3,4	2,9	2,1
Ocupats	3,9	2,5	2,3
Taxa d'atur	9,3	8,9	8,6

Nota: Les dades d'IPC i taxa d'atur són mitjanes anuals. (P) Previsió. Els ocupats fan referència als llocs de treball equivalents a temps complet.
Data d'actualització: 2 de febrer de 2025.

Es preveu que la mitjana anual de la taxa d'atur continuï reduint-se fins al 8,6% l'any 2025. El **dinamisme de l'ocupació**, amb un augment del 2,5% el 2024 i del 2,3% el 2025, juntament amb la recuperació de poder adquisitiu de les llars i el descens previst dels tipus d'interès, haurien de traduir-se en **un increment del consum privat**.

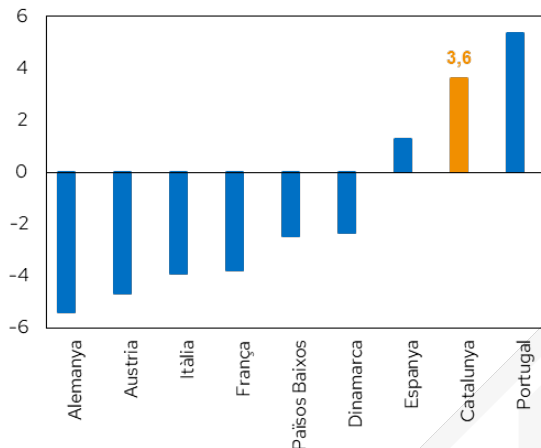
La inversió en béns d'equipament ha superat els nivells prepanidèmia i sembla accelerar-se els últims trimestres (gràfic). Es preveu un **creixement més intensiu de la inversió el 2024, 2025 i 2026** gràcies al suport dels fons Next Generation EU i una política monetària més favorable. En canvi, a la zona euro, la inversió en béns d'equipament i maquinària ha disminuït durant el darrer any, la qual cosa reflecteix la debilitat econòmica de potències europees com Alemanya, França i Itàlia (gràfic).

Inversió en béns d'equipament i maquinària.
 Índex 2019 = 100. Mitjana mòbil 4 trimestres. Preus constants.
Font: Eurostat i Idescat

Inversió en béns d'equipament i maquinària.
1T a 3T 2024

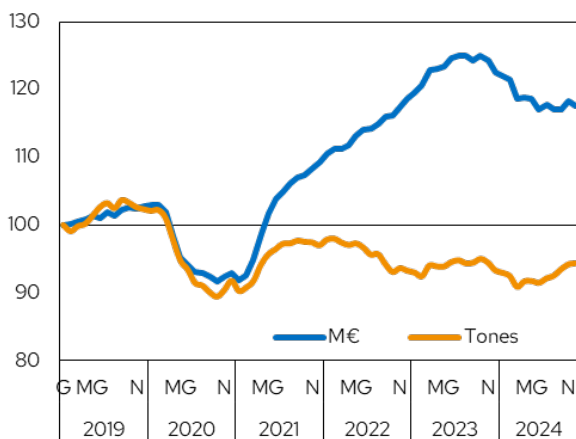
Taxa de variació interanual, en %. Preus constants.
Font: Eurostat i Idescat

En contrast amb la demanda interna, es **preveu una moderació de la contribució del sector exterior** a causa d'una tendència global proteccionista i la desacceleració de la despesa turística a mesura que convergeix amb els nivells pre-pandèmia. Tot i això, les **exportacions de béns s'han mantingut força estables** el darrer any, a diferència d'altres països europeus (gràfic).

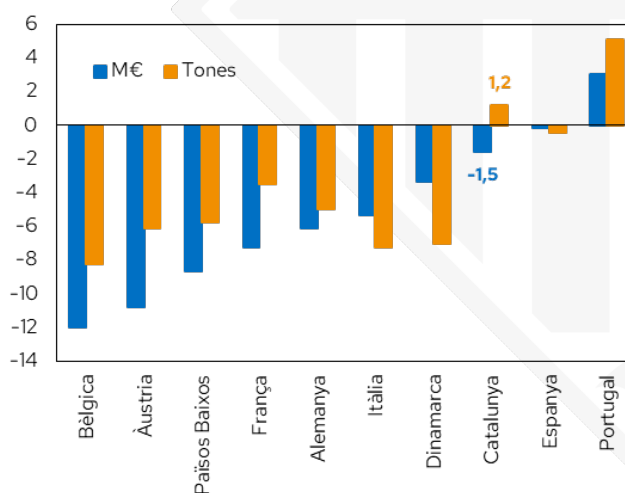
Exportacions de béns

Índex Gener 2019 = 100. Mitjana mòbil 12M.
Font: DataComex

Exportacions de béns. Gener a novembre 2024

Taxa de variació interanual, en %. Preus corrents. **Font:** DataComex

Un dels **riscos a la baixa per al creixement és la possible política aranzelària dels EUA** contra els productes de la UE. Aquesta mesura no només implicaria un impacte directe a les exportacions de béns catalans amb destí als EUA, sinó que també tindria un impacte indirecte sobre l'economia global, a través de les cadenes de subministrament. **L'impacte directe** és moderat, ja que els EUA només van representar un 3,6% del total d'exportacions catalanes el 2023 (3.648 M€). Els productes que es veurien més afectats serien maquinària, olis essencials per perfumeria, productes farmacèutics,

combustibles i productes químics orgànics. En canvi, els sectors que estarien més afectats de forma **indirecta** serien els béns que s'integren en cadenes de valor europees que acaben als EUA. Altres possibles efectes indirectes d'una política proteccionista dels EUA són un enfortiment del dòlar, que encareixi les importacions, però abarateixi les exportacions de béns i serveis; un augment de la competència xinesa, pel previst increment més elevat d'aranzels dels EUA a la Xina; i possibles represàlies europees que encaririen les importacions dels EUA, entre d'altres.

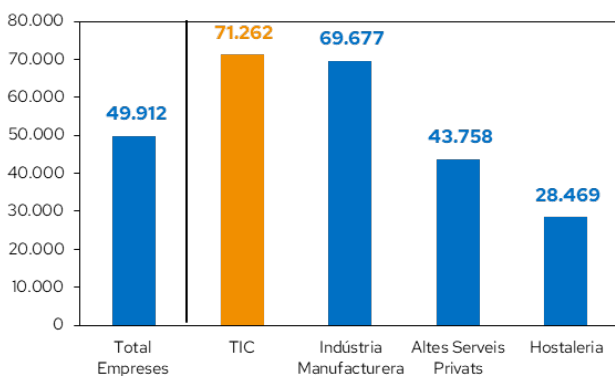
Per convergir en productivitat cal impulsar el creixement dels sectors més intensius en coneixement i tecnologia

L'anàlisi del Valor Afegit Brut (VAB) per treballador posa de manifest les diferències sectorials en termes de productivitat, mentre que **un treballador mitjà en una empresa d'hostaleria genera 28.469€, el seu homòleg dins del sector de Tecnologia Informació i Comunicacions (TIC) genera 2,5 vegades més valor (71.262€).**

El sector TIC és capdavanter en productivitat, juntament amb la indústria manufacturera (gràfic), però a diferència d'aquesta, ha observat una evolució positiva en els darrers anys. En concret, **el pes del sector TIC sobre el VAB total ha augmentat en 0,9 p.p.**, mentre que el pes de la seva ocupació s'ha mantingut estable.

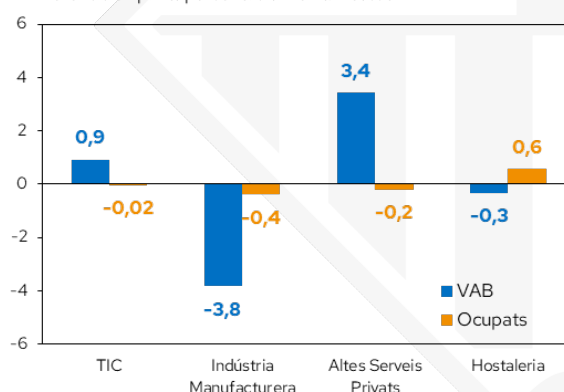
Valor afegit brut per treballador. Catalunya, 2022.

Euros. Font: Idescat

Evolució del pes del sector. Catalunya, 2015-2022

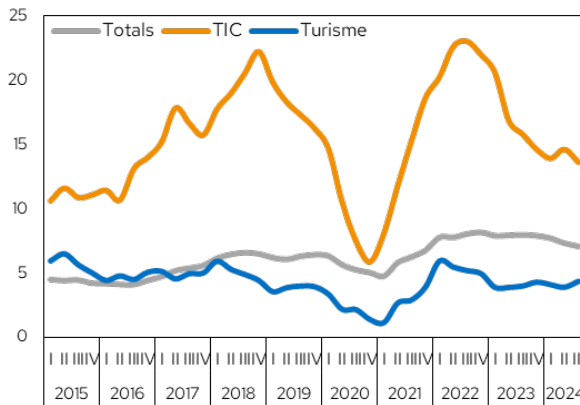
Diferència en punts percentuals. Font: Idescat

Tanmateix, **l'evolució del sector TIC podria haver-se vist afectada per una manca de professionals qualificats.** Per analitzar aquesta possibilitat, ens fixem en el número de vacants no cobertes per cada mil ocupats dins del sector. Observem que en els darrers anys, tant la demanda de treballadors al conjunt de l'economia com al sector turístic ha estat molt inferior a les necessitats manifestades per les empreses TIC (gràfic).

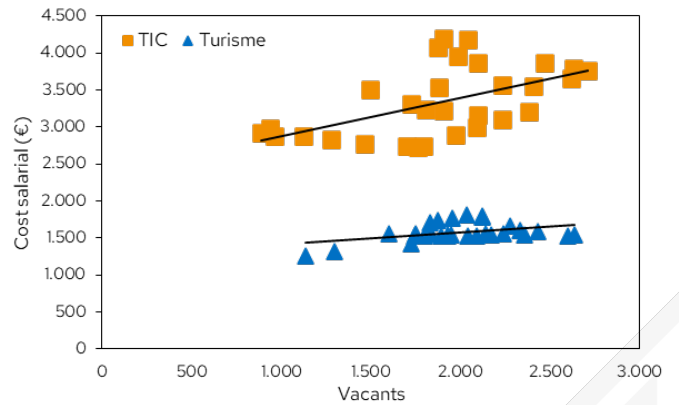
Vacants per mil ocupats al sector

Nombre. Mitjana mòbil 4T Font: Idescat i INE

Cost Salarial i Vacants. Catalunya.

Mitjana mòbil 4T. Dades trimestrals 2015-2019 i 2021-2024. Font: Idescat

Observem, també, que aquest elevat número de vacants TIC no es pot justificar per falta d'incentius econòmics, ja que els salaris oferts al sector TIC són, de mitjana, dues vegades superiors als del sector turístic, i es mostra una **clara tendència positiva entre el tensionament del mercat laboral i els augmentos salarials al sector TIC**, el qual no s'observa al sector turístic (gràfic).

El principal motiu de l'alt nivell de vacants TIC no cobertes a Catalunya és la falta de professionals qualificats

Pel que fa la potencial mà d'obra local, destaca la manca d'estudiants STEM (per les sigles en anglès Ciències, Tecnologia, Enginyeria i Matemàtiques). Aquest fenomen és generalitzat a tot Europa i, tot i que la posició de Catalunya pel que fa els graduats en carreres STEM és moderada-baixa, **destaca la baixa proporció que representen els estudiants de carreres TIC** (taula).

Número de graduats en carreres STEM per cada 1000 persones actives

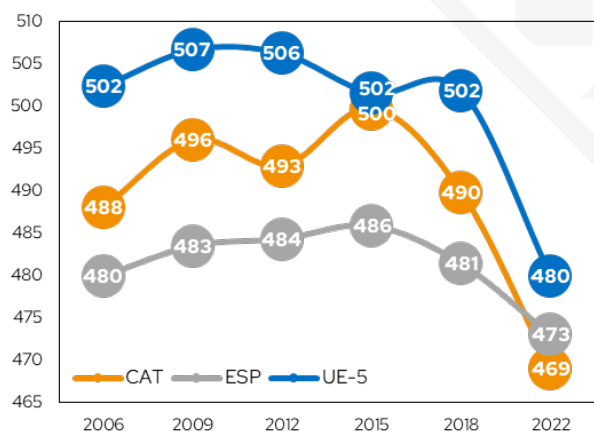
Població activa mitjana i graduats acumulats, període 2018-2022.

Font: Eurostat, OCDE i UNIVbase

	STEM	% TIC
Finlàndia	19,1	27
Països Baixos	9,7	21
Bèlgica	11,1	20
Dinamarca	14,6	20
Àustria	9,6	19
França	10,5	16
Alemanya	15,2	14
Catalunya	9,8	14
Espanya	8,9	13
Itàlia	10,3	7

Habilitats matemàtiques a les proves PISA

Puntuació Font: OCDE

Paral·lelament, els informes PISA dels darrers anys reporten un **dèficit creixent en habilitats matemàtiques a les escoles catalanes** (gràfic), un potencial agreujant tenint en compte que les disciplines TIC requereixen una sòlida base de competències matemàtiques.

Les palanques clau per impulsar el sector TIC català: formació, innovació, infraestructures i finançament

El primer àmbit d'actuació per tal de corregir la manca de professionals, per tant, començaria amb la formació. Cal **reforçar les competències en matemàtiques, augmentar la ràtio de professors per alumne i millorar la integració escolar dels alumnes nous** per tal d'assentar les bases de coneixement necessàries per incrementar el número d'estudiants en graus TIC.

També és necessari augmentar els professionals TIC a través de la **formació professional dual** (FP Dual). Per potenciar aquesta via d'entrada al mercat laboral s'ha d'incrementar el número d'empreses participants, tant a través d'incentius –mitjançant **bonificacions a l'Impost de Societats (IS)** per cada alumne en formació a l'empresa–, com a través d'una **simplicificació de la gestió**. Pel que fa aquest darrer punt, essencial donada la prevalença de pimes a Catalunya, és necessari crear la figura de l'**intermediari entre escoles i empreses, un rol que podrien cobrir les Cambres de Comerç** (model alemany).

Finalment, pel que fa l'àmbit de formació, s'ha de facilitar el procés d'**homologació de titulacions obtingudes a l'estranger**, especialment per als títols estrangers no universitaris, un dels tràmits que genera més dificultats.

El segon àmbit d'actuació es focalitzaria en adaptar el marc d'incentius fiscals per a les inversions amb l'objectiu de promoure la innovació empresarial. En aquest sentit, cal **millorar els beneficis fiscals a la inversió en actius intangibles**, incloent els projectes de *software* en tecnologies avançades (IA, Big Data, etc.) a la despesa fiscalment deduïble, així com **simplicificar el procés d'acreditació de la despesa deduïble** perquè aquests beneficis tinguin l'efecte desitjat.

Finalment, caldria **compatibilitzar els incentius fiscals a l'R+D+I amb les bonificacions a la Seguretat Social del personal investigador per totes les empreses**, ja que actualment només se'n poden beneficiar les pimes dotades amb segell de pime innovadora.

El tercer àmbit d'actuació fa referència a les infraestructures. D'una banda, serà necessari **ampliar l'Aeroport de Barcelona** per facilitar l'atracció de talent internacional i de seues empresarials. Tanmateix, l'augment de treballadors al sector (tant nacionals com estrangers) incrementaria la demanda d'habitatge, pel que també serà necessari descongestionar la demanda en zones ja tensionades **ampliant la xarxa ferroviària i potenciant les estacions intermodals**. D'altra banda, serà necessari **acomodar la creixent demanda de centres de dades**, que implicarien un

augment important en la demanda d'energia. Per tant, la planificació d'infraestructures tecnològiques haurà d'anar acompanyada d'un **pla per augmentar la disponibilitat d'energia**.

L'últim àmbit d'actuació aborda la necessitat de la Unió Europea d'actuar a l'unison. D'una banda, cal **coordinar la col·laboració publicoprivada en el finançament de projectes estratègics** a nivell europeu en l'àmbit TIC. Les institucions públiques han de jugar un paper clau en l'impuls d'aquestes inversions, tant pel que fa l'orientació de la innovació com per incubar i accelerar projectes clau. També cal reforçar l'àmbit privat mitjançant **la integració financera transfronterera** per potenciar la capacitat del sector bancari europeu en el finançament de grans projectes d'inversió. Finalment, cal **harmonitzar la regulació europea** per reduir costos i millorar la seguretat jurídica de les empreses.

Aquestes mesures haurien d'ajudar que **Catalunya es reafirmi com un país de referència dins d'Europa** pel que fa la innovació tecnològica, així com permetre que les empreses europees puguin competir en un entorn global.